МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ ПОДАТКОВИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет соціально-гуманітарних технологій та менеджменту Кафедра мовної підготовки та соціальних комунікацій

Затверджено
Вченою радою факультету соціальногуманітарних технологій та
менеджменту
протокол від <u>ОЭ. ОЭ.</u> 2023 № <u>8</u>
Голова Вченої ради факультету
Наталія ЗИКУН

Методичні рекомендації до організації семінарських занять з навчальної дисципліни «Зіставна лексикологія основної іноземної та української мов»

для підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня (денної та заочної) форми навчання галузь знань 03 «Гуманітарні науки» спеціальність 035 «Філологія» ОПП «Германські мови та літератури (переклад включно)» статус дисципліни: обов'язкова

Методичні рекомендації складені на основі робочої програми навчальної дисципліни «Зіставна лексикологія основної іноземної та української мов», затвердженої Науково-методичною радою Університету 16.02.2023 протокол № 2.

Укладач:

А.І. Чорна, ст.викладач кафедри мовної підготовки та соціальних комунікацій

Гарант ОП:

О.В. Дячук, к.філол.н., доцент кафедри мовної підготовки та соціальних комунікацій

Розглянуто та схвалено кафедрою мовної підготовки та соціальних комунікацій, протокол від 08.03.2023 № 7

Завідувач кафедри Ду Т.С. Гиріна, д.н. з соц.. комунікацій, професор

3MICT

1	Передмова	4
2	Ціль та мета	4
3	Пояснення за розділами та темами навчальної дисципліни	5
4	Методика проведення практичного заняття	8
5	Рекомендована література	11

Методичні рекомендації до проведення практичних занять з навчальної дисципліни «Зіставна лексикологія», складені на основі робочої програми навчальної дисципліни «Зіставна лексикологія» для підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня галузі знань 03 «Гуманітарні науки» спеціальності 035 «Філологія» ОПП «Германські мови та літератури (переклад включно)», затвердженої вченою радою Навчально-наукового інституту гуманітарних наук у 2021 році, яка передбачає комплексну реалізацію практичної, розвиваючої, загальноосвітньої та виховної цілей під час навчання іноземної мови.

Курс «Зіставна лексикологія» є необхідною складовою частиною вивчення курсу базових філологічних дисциплін для бакалаврів за спеціальністю «Філологія». Він надає можливість опанувати основні питання лінгвістики: від сутності, походження і функціонування мови як знакової системи, її внутрішньої структури до поглибленого розгляду основних розділів лексикології (семантики, семасіології, етимології, тощо).

Курс «Зіставна лексикологія» розрахований на здобувачів вищої освіти 3 та 4 курсу навчально-наукового інституту гуманітарних наук, спеціальності «Філологія». Викладання курсу має лекційно-семінарський характер, відведених для теорії та історії лексикології.

Теми семінарських занять з навчальної дисципліни «Зіставна лексикологія» відповідають навчальному плану підготовки бакалаврів за спеціальністю 035 «Філологія» і є необхідною складовою частиною лінгвістичної освіти. Вони дають можливість оволодіти теоретичними засадами лінгвістичної науки, уміти витлумачувати визначальні явища семантики та граматики, зіставляти факти різних мов.

Засвоєння дисципліни «Зіставна лексикологія» забезпечить студентам-філологам глибоке осмислення всього циклу лінгвістичних дисциплін як чіткої системи, складові якої взаємопов'язані і взаємозумовлюють існування одна одної. Семінарські заняття включають відповідно вузлові питання кожної частини й вивчаються у формі семінарських занять (презентацій, конференцій, дискусій, колоквіумів тощо).

Семінарські заняття курсу «Зіставна лексикологія» передбачають:

- викладання теоретичних питань щодо функціонування мови як наукової системи;
- -послідовність викладення матеріалу від питань історії мовознавчої і лінгвістичної наук до їх актуальних питань;
  - різноманітність та адекватність типів завдань і видів роботи.

Навчальний матеріал дисципліни структурований за модульним принципом і складається з 1 навчального модуля та 2 змістових модулів, тематика яких представлена у структурі навчальної дисципліни.

2. ЦІЛЬ ТА МЕТА

Мета семінарських занять з навчальної дисципліни «Зіставна лексикологія» — допомогти здобувачам вищої освіти опанувати основи лексикології та перекладознавства, дисциплін, що передбачають уміння мислити абстрактними категоріями, а тому ϵ особливо складними для розуміння, опанувати систему знань про закономірності процесу перекладу та аналізу текстів. Здобувачі вищої освіти мають знати теоретичні засади лінгвістичної науки, основи теорії та історію перекладу, уміти витлумачувати визначальні явища фонетики, лексикології, граматики, зіставляти факти різних мов.

Семінарські заняття з курсу «Зіставна лексикологія» спрямовані на формування професійної комунікативної компетенції.

Основні складові навчального процесу:

- навчити визначати завдання науки про мову, місце лексикології серед інших наук;
- визначати функції мови, установлювати діалектичний зв'язок мови і мовлення;
- ознайомити із сучасним станом лінгвістичної науки в Україні й за кордоном;

- вивчити базові теоретичні положення, поняття й терміни сучасної лексикології як системи уявлень про міжмовну й міжкультурну комунікацію; аспекти, моделі, методи, основні закономірності лексикології;
  - визначати елементи мовної структури у їх взаємозв'язку;
  - визначати основні процеси історичного розвитку мов та взаємодії мов і діалектів;
  - навчити диференціювати тексти;

В основу даних методичних рекомендацій покладено процес розвитку та удосконалення теоретичних знань здобувачів вищої освіти. Метою рекомендацій є організація ефективної навчальної та методичної роботи щодо підготовки оволодіння здобувачами освіти лінгвістичних дисциплін і створення наукової бази для їх засвоєння, забезпечення усвідомлення основних проблем, понять і термінів лінгвістичної науки, підготовки їх до активного оволодіння всіма іншими дисциплінами мовознавчого циклу.

3. ПОЯСНЕННЯ ЗА РОЗДІЛАМИ ТА ТЕМАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1: Contrastive lexicology of English and Ukrainian: fundamentals.

Основні поняття: contrastive lexicology, synchronic orientation, granularity.

The question we set out to answer in the first topic is the nature of contrastive lexicology as a linguistic enterprise and its location in the field of comparative linguistics.

Contrastive Lexicology is a particular linguistic enterprise within the field of descriptive synchronic comparative linguistics aimed at producing description of one language vocabulary from the perspective of another and concerned with in depth analysis of similarities and contrasts that hold between them.

Theoretical value of contrastive lexicology becomes obvious if we realize that it forms the study of one of the three main aspects of language, i.e. its vocabulary, the other two being its grammar and sound system. Just as the small set of Arabic numerals can be combined to express in writing any natural numbers, so the small set of sounds and letters can be combined to express in speech and writing respectively an indefinitely large number of words. Practical value of contrastive lexicology is very substantial. It came into being to meet the needs of many different branches of applied linguistics: translation, lexicography, standardization of terminology, information processing, foreign language teaching, literary criticism and others. Contrastive lexicology stimulates a systematic approach to the facts of the vocabulary and plays a prominent part in the general training of every linguist.

Тема 2: Contrastive analysis of the formal structure of English and Ukrainian words.

Основні поняття: word, phoneme, morpheme, word-combination, secondary words, primary words, suffixes, prefixes, postfixes, infixes.

The second topic summarizes main ideas in the field of contrastive research of the formal structure of English and Ukrainian words. It aims at giving a surway of some general problems of the theory of the word and its morphemic structure as well as principles of contrastive morphemic analysis.

The theoretical foundations of *word analysis* in terms of its *morphological structure* apply both to English and Ukrainian languages. But according to the classification of Indo-European languages English and Ukrainian belong to different types of flectional languages. English is analytic and Ukrainian is primarily synthetic. The terms explain themselves. In the synthetic

languages the relations between words are expressed by forms of the words themselves. In analytic languages it is the sentence that is of prime importance and grammatical meanings are expressed by words arranged in a fixed order. We never find pure synthesis or analysis in any language. But English is notably analytic. There are only seven inflectional affixes in it (all suffixes). Ukrainian has dozens of inflectional affixes and encodes contrasts not represented in English.

Teма 3: Contrastive analysis of the categories and types of present-day English and Ukrainian word-formation

Основні поняття: word-formation, derivation, compounding, shortening, sound-interchange, back – formation, reduplication.

This lesson introduces the notion of word-formation and some fundamental methodological issues of cross-linguistic studies of creating new words. Special attention is paid to derivation as the most productive type of word-formation in English and in Ukrainian.

Rules of word-formation are at the intersection of the historical and synchronic study of the language, providing a constant set of "models" from which new words, ephemeral or permanent, are created from day to day. Yet, on a larger scale, the rules themselves (like grammatical rules) undergo change: affixes and compounding processes can become productive or lose their productivity; can increase or decrease their range of meaning or grammatical applicability. We will concentrate on productive or on marginally productive rules of word-formation, leaving aside "dead" processes, even though they may have a fossilized existence in a number of words in the language. For example, the Old English suffix -th, no longer used to form new words, survives in such nouns as warmth, length, depth, width, breadth. A corollary of this approach is that the historical study of a word is irrelevant to its status as an illustration of presentday rules: the fact that the word unripe has existed in the English language since Anglo-Saxon times does not prevent us from using it as an example of a regular process of word-formation still available in the language.

Tема 4: Contrastive analysis of compounding in English and Ukrainian

Основні поняття: compound, endocentric and exocentric compounds, reduplicatives

The question we set out to answer in this lesson is the nature of compounds and methodological basis of their contrastive analysis in the languages under study.

In describing the structure of a *compound* we should examine the relations of the members to each other. Compounding associates stems drawn from the whole lexicon in a wide range of semantic relations. Although both bases in a compound are in principle equally open, they are normally in a relation whereby the first is modifying the second. In short, *compounding* can in general be viewed as prefixation with open-class items. But this does not mean that a compound can be formed by placing any lexical item in front of another. The relations between items brought together in compounding must be such that it is reasonable and useful to classify the second element in terms of the first. Such compounds are called *endocentric*. In *exocentric* compounds there is no semantic center as in *scarecrow* (*figure of a man in old clothes set up to scare birds away from crops*). Only the combination of both elements names the referent.

Teма 5: Contrastive studies of semantics of English and Ukrainian words: methodological issues

Основні поняття: semasiology, semantics, semiotics, Tertium comparationis, feature approach.

The fifth topic summarizes some ideas concerning the notion of meaning in modern linguistic studies focusing on semiotic approach. The comparability criterion and the notion of tertium comparationis in reference to the contrastive studies of the semantic structure of words is discussed.

Long before linguistics existed as a discipline, thinkers had been speculating about the nature of meaning. For thousands of years, this question has been considered central to philosophy. Contributions to the studies of meaning have come from a diverse group of scholars, ranging from Plato and Aristotle in antiquity to Ludwig Wittgenstein in the twentieth century. In linguistics the branch of the study concerned with the meaning of words is called *semasiology* or *semantics*. The terms semasiology and semantics are often used indiscriminately as if synonymous. In case of semantics, however, there are several more meanings. Meaning is also studied in *semiotics* (or semiology) – the study of signs.

The analysis of different possible contexts in which the representamen is encountered, makes it possible to bring to light all the nuances of the relations between the object and the interpretant and to discover what is traditionally called the notional nucleus of meaning ("objective", "nominative", "representative", "factual", components of meaning) abstracted from stylistic, pragmatic, modal, emotional, subjective, communicative and other shades. The emotional content of the word i.e. its capacity to evoke or directly express emotions is rendered by connotative component of meaning (also called emotive charge or intentional connotations). This content is studied at the cultural level of *semiosis* (cultural interpretant).

Teма 6: Contrastive analysis of semantics of English and Ukrainian words: feature approach

Основні поняття: etymology, historical semantics, feature approach, pejoration, metaphorization, metonymization.

This lesson provides some insights to bear on the semantic change of words and types of such change as well as the contrastive analysis of the development of the semantic structure of English and Ukrainian words conditioned by different semantic processes.

Descriptively speaking, the main topics studied within *lexical semantics* involve either the internal semantic structure of words, or the semantic relations that occur within the vocabulary, or issues of cognitive semantics. In contrastive lexicology this differentiation brought to life three methodological approaches to contrastive research: *feature*, *field and concept approaches*. The concern of this lecture is to discuss the first topic and to demonstrate how feature approach can be applied to contrastive studies of the semantic change in English and Ukrainian words. This presupposes that we will try to find answers to two most fundamental questions addressed by lexical semanticists: *(a)* how to describe the meanings of words, and *(b)* how to account for the variability of changes in meaning.

Тема7: Contrastive analysis of semantics of English and Ukrainian words: field approach

Основні поняття: biased lexical units, universal lexicon and nationally specific lexicon, thematic group, lexicosemantic groups, synonymic paradigm.

This topic brings to light that both universal and nationally biased lexical units are systemically arranged and make up different semantic groups of words which can become the object of contrastive analysis.

A great amount of studies in the field of contrastive lexicology are connected with what has come to be known as *the lexical or semantic field theory*. Lexical field is defined as the extensive organization of related words and expressions into a system which shows their relations to one another. The members of the lexical groups are joined together by some common semantic component known as the common denominator of meaning. Several terms are alternatively used for 'lexical field': 'lexical set', 'semantic field', 'semantic domain', 'lexico-semantic group'. *Semantic field* is defined as "a set of lexemes which cover a certain conceptual domain and which bear certain specifiable relations to one another" (A. Lehrer) or as a "named area of meaning in which lexemes interrelate and define each other in specific ways" (D. Crystal). Uliana Poyiatynyk puts it in simpler terms and defines a *lexical field* as a group of words whose members are related by meaning, reference or use.

Тема 8: Contrastive analysis of semantics of English and Ukrainian words: concept approach

Основні поняття: Cognitive linguistics, cognitive semantics, concept

The eighth lesson summarizes some ideas concerning the notion of concept in modern linguistic studies and sets out to demonstrate that the concept approach offers another way to discover how the experience, the conceptual system, and the semantics of lexical signs are differently brought together in different cultural environments.

The *cognitive approach* to language encompasses a wide variety of theoretical proposals with a common denominator: the idea that language is an integral part of cognition and therefore it should be understood in the context of conceptualization and mental processing. *Cognitive linguistics* is defined as a study of language in connection with different human facilities which include perception, categorization, memory, thinking etc. The area of study known as *cognitive semantics* is concerned with the investigation of the relationship between the experience, the conceptual system, and the semantic structure encoded by language. Semantic structures are characterized relative to knowledge systems whose scope is essentially open-ended. Scholars investigate knowledge representation (conceptual structure), and meaning construction (conceptualization). *Concept* is an umbrella term used in several scientific fields: first of all, in cognitive psychology and cognitive linguistics, dealing with thinking and cognition, storing and transforming information, as well as in cultural linguistics, which is still defining and refining the boundaries of the theory formed by its postulates and basic categories.

4. МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ СЕМІНАРСЬКОГО ЗАНЯТТЯ З КУРСУ «ЗІСТАВНА ЛЕКСИКОЛОГІЯ»

СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ НА ТЕМУ № 1

Мета: Сформувати уявлення про зіставну лексикологію як науку про мовленнєву діяльність, охарактеризувати місце зіставної лексикології у системі лінгвістичних наук. **ЦІЛІ**:

Методичні:

- активізація пізнавальної діяльності у процесі роботи з дидактичним матеріалом;
  - вироблення вмінь і навичок засвоєння лінгвістичної інформації;
  - використання групової роботи у процесі вивчення нового матеріалу.

Практичні:

- розвивати навички слухання, сприймання і засвоєння лінгвістичної інформації;
  - вдосконалювати навички формування міжпредметних зв'язків;
- розвивати вміння висловлювати власні судження на запропоновану тему та аналізувати думки інших.

Освітні:

- з'ясувати предмет і завдання зіставної лінгвістики;
- з'ясувати місце зіставної лінгвістики серед інших наук;
- охарактеризувати зв'язки зіставної лінгвістики з іншими філологічними і нефілологічними дисциплінами

Розвиваючі:

- розвивати мислення, мовлення, пам'ять, аналітичні здібності;
- розвивати вміння систематизувати та аналізувати нову інформацію, встановлювати зв'язки раніше вивченого з новим;
  - розвивати здатність мовного самоконтролю.

Виховні:

- виховувати самостійність;
- прививати культуру мовлення, почуття краси мови;
- формувати інтерес і позитивну мотивацію до навчання;
- виховувати професійну відповідальність;
- виховувати любов до майбутньої професії;
- виховувати національно-мовну особистість;
- виховувати культуру спілкування.

МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ОСНАЩЕННЯ: підручники, збірники вправ, словники, методичні розробки практичних занять, методичні рекомендації до тем, таблиці, рекомендовані списки наукової і науково-популярної літератури, пакети тестів і контрольних робіт, список питань для колоквіуму, список питань для самоконтролю, лекційний матеріал в системі Power Point.

РЕСУРСИ: Інтернет, підручники та посібники

хід заняття:

І. Організаційний момент: привітання, повідомлення теми та мети заняття.

II. Актуалізація опорних знань здобувачів вищої освіти. Ключові слова: contrastive lexicology, synchronic orientation, granularity.

III. Опитування студентів за планом семінарського заняття №1: Питання семінарського заняття №1:

- 1. Three dimensions of classifying types of linguistic enterprise.
- 2. Fundamental assumption and subdivisions of comparative linguistics.
- 3. Contrastive lexicology as a subdivision of contrastive linguistics.

Короткий огляд питань семінарського заняття №1:

1. Three dimensions of classifying types of linguistic enterprise.

Comparative linguistics is an umbrella term to denote all types of linguistic enterprises founded on the assumption that languages can be compared. The fundamental notion on which this lecture course is being built up is the notion of similarity between linguistic objects. The degree of similarity between any two objects can be measured in terms of the number of shared and distinctive features that characterize them, i.e. in terms of their degree of feature matching. A feature is defined as any property of the object that can be deduced from our general knowledge of the world. Two entities are similar if they share at least one feature and two entities are the same if neither has features that the other lacks.

The question we set out to answer is the nature of contrastive studies as a linguistic enterprise. Reference can be made to the three classificatory dimensions. The first dimension deals with two broad approaches – the generalist and the particularist [Sampson, 1980]. On the one hand, linguists treat individual languages: English, French, Chinese and so on. On the other hand, they consider the general phenomenon of human language, of which particular languages are examples. Geoffrey Sampson proceeds to warn against seeing either of these approaches as inherently superior to the other [Sampson 1980]. Along the second dimension linguists are divisible into those who choose to study one, or each, language in isolation, and those whose ambition and methods are comparative. The former aspire to discover and specify the immanent genius of the particular language which makes it unlike any other language and endows its speakers with a psychic and cognitive uniqueness. The comparativist, as the name implies, proceeds from the assumption that, while every language may have its individuality, all languages have enough in common for them to be compared and classified into types. The third dimension is the one used by Ferdinand de Saussure to distinguish "two sciences of language": diachronic as opposed to synchronic. He explains the distinction as follows: "Everything that relates to the static side of our science is synchronic; everything that has to do with evolution is diachronic. Similarly, synchrony and diachrony designate respectively a language-state and evolutionary phase".

2. Fundamental assumption and subdivisions of comparative linguistics.

Three parameters discussed can be most helpful when we try to identify contrastive linguistics as a particular field of comparative linguistics. Comparative linguistics is an umbrella term to denote all types of linguistic enterprises founded on the assumption that languages can be compared. Juxtaposition, correlation, comparison is, in the first place, the distinctive feature of human thinking, universal foundation of cognitive activity. General comparative linguistics is subdivided into *Descriptive Synchronic Comparative Linguistics and Historical Comparative Linguistics*.

Summing up we might venture the following provisional definition of contrastive linguistics: CL is a particular linguistic enterprise within the field of descriptive synchronic comparative linguistics aimed at producing description of one language from the perspective of another and concerned with in depth analysis of similarities and contrasts that hold between them.

3. Contrastive lexicology as a subdivision of contrastive linguistics.

The principal task of this lecture course is limited to the study of similarities and differences in the lexical systems of English and Ukrainian. *Lexical units* are considered to be main structural elements of utterances possessing specific structure of their own. This task belongs to the field of contrastive lexicology.

Contrastive lexicology is a subdiscipline of contrastive linguistics which deals with synchronic contrastive analysis of lexical systems. It is concerned with the analysis of language vocabularies and lexical items in respect of their structural, semantic and functional features. Contrastive lexicology covers a number of fundamental issues, such as lack of one-to-one correspondence between expression and content of words, divergences in the semantic structure of the lexicons, variation in usage. There are also some decisive criteria in trying to estimate the relative range of lexis in contrast: socio-historical circumstances, borrowings and their assimilation etc.

Summing up, we can state that Contrastive lexicology has a great heuristic value for the analysis of language-specific properties and suggest the following definition: *Contrastive Lexicology* is a particular linguistic enterprise within the field of descriptive synchronic comparative linguistics aimed at producing description of one language vocabulary from the perspective of another and concerned with in depth analysis of similarities and contrasts that hold between them

IV. Підсумки:

- 1) Підведення підсумків заняття.
- 2) Оцінювання знань, рівня сформованості загальномовленнєвих навичок та вмінь здобувачів вищої освіти.
- 3) Пояснення домашнього завдання.

ЗАПИТАННЯ І ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ:

- 1. What does it mean to compare and contrast two objects? Study the meaning of "contrast" and "similarity".
- 2. Explain the term "comparative linguistics".
- 3. Comment on the position of contrastive linguistics within comparative linguistics.
- 4. Typological versus contrastive linguistics.
- 5. The object of contrastive lexicological studies.
- 6. Essential components of contrastive lexicology agenda.
- 7. Definition of contrastive Lexicology.
- 8. Main ideas of Edward Sapir and their reference to Contrastive Lexicology.
- 9. Theoretical value of contrastive lexicology.
- 10.Practical value of contrastive lexicology.
- 11. Aspects of the contrastive analysis of lexis

Завдання для домашнього опрацювання:

- 1. Watch the video https://www.youtube.com/watch?v=mGbGP vIRzXw and enumerate those aspects of contrastive lexicology research which have not been mentioned during the lesson.
- 2. Read the article and answer the question: The article below was published in 1929 in Language, Vol. 5, No. 4, pp. 207–214. Mode of access: https://pure.mpg.de/rest/items/item_2381144_2/component/file_2381143/content
  The text was read by Sapir at a joint meeting of the Linguistic Society of America, the American Anthropological Association, New York City, December 28, 1928 but still remains topical. Why?

5. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література

- 1. Гурко О.В. Лексикологія основної іноземної та української мов: плани практ. занять і завдання для самост. роботи. Дніпро: Ліра, 2019. 63 с.
- 2. Деменчук О.В. Порівняльна лексикологія англійської та української мов: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Рівне : Перспектива, 2020. 165 с.
- 3. Купіна Я. В. Лексикологія англійської мови, навч.-метод. рек. з курсу "Лексикологія" : [в 2 ч.], частина 1, 2019. — Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди. - Харків: ХНПУ ім. Г. С. Сковороди, 2019 — 69 с.
- 4. Купіна Я. В. Лексикологія англійської мови, навч.-метод. рек. з курсу "Лексикологія" : [в 2 ч.], частина 2, 2019. — Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди. - Харків: ХНПУ ім. Г. С. Сковороди, 2019 — 52 с.
- 5. Andreichuk Nadiia I. Contrastive lexicology of English and Ukrainian languages: theory and practice: textbook. Kherson: Helvetica, 2019. 234 p.

Допоміжна література

- 1. Бортничук Е. Н. и др. Словотворення в сучасній англійській мові. К. : Вища шк., 2018. 261 с.
- 2. Глуховцева К. Д. Складні питання сучасної української літературної мови. Вступ. Фонетика. Фонологія. Морфонологія. Орфоепія. Графіка. Орфографія. Лексикологія. Фразеологія. Лексикографія: навч. посіб. для здобувачів освіт. ступенів "бакалавр", "магістр" освіт. програми "Українська мова і література"— Старобільськ : Держ. закл. "Луган. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка", 2021. 265 с.
- 3. Дудко І. В. Мова найважливіший національний ідентифікатор. Київ: Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Літературознавство, мовознавство, фольклористика. 2021. Вип. 2. С. 65.
- 4. Король А. А. Лексикологія німецької мови як другої іноземої : навч. посіб. "— Чернівці : ЧНУ ім. Юрія Федьковича : Рута, 2021. 79 с.
- 5. Ilienko O. L., Kamienieva I. A., Moshtagh Ye. S. English lexicology Kharkiv : O. M. Beketov NUUE, 2020. 217 p.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

- 1. Словник онлайн [електронний ресурс] URL: www.slovnyk.net
- 2. Journals [Electronic resource] URL: www.oxfordjournals.org

Міжнародні видання

- 1. Cambridge History of Literary Criticism. V.1: Classical Criticism. Ed. G. Kennedy. Cambridge, 2018
- 2. A Companion to Hellenistic Literature. Ed. J. Clauss, M. Cujpers. Malden–Oxford, 2019.
- 3. Paulys Real-Encyclopädie der klassischen Altertumswissenschaft. Neue Bearbeitung bei G. Wissowa hrsg. von W. Kroll. Stuttgart, 2020.
- 4. Pfeiffer R. History of Classical Scholarship. Oxford, 2018.
- 5. The Oxford Classical Dictionary. Oxford, 2018